

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningens
kvalitet i gymnasieskolans yrkesämne bageri-
och konditorikunskap vid Ester Mosessons
gymnasium i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Ester Mosessons gymnasium avseende undervisningens kvalitet i gymnasieskolans yrkesämne bageri- och konditorikunskap.

Granskningens syfte är att granska om elever på gymnasieskolans yrkesprogram ges förutsättningar att uppnå ett gott yrkeskunnande.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av om elever på gymnasieskolans yrkesprogram ges förutsättningar att uppnå ett gott yrkeskunnande, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Ester Mosessons gymnasium den 25 oktober 2023. Besöket genomfördes av utredarna Helga Sverrisdóttir och Anna-Carin Kostic.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med yrkeslärare
- Två intervjuer med apl-handledare
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras våren 2024.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i yrkesämnet bageri- och konditorikunskap i flera delar utformas för att eleverna ska kunna utveckla ett gott yrkeskunnande, men att utvecklingsområde finns.

Undervisningens innehåll

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Undervisningens form

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att undervisningen behöver utvecklas inom området enligt följande:

- integrera ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen

Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete inom området.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **14 juni 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till [kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se](mailto: kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se). Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:1358) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Sammanfattning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i yrkesämnet bageri- och konditorikunskap i flera delar utformas för att eleverna ska kunna utveckla ett gott yrkeskunnande, men att utvecklingsområde finns.

Granskningen av undervisningens innehåll visar att uppgifter i undervisningen ger eleverna förutsättningar att hantera arbetsprocesser och situationer som de kan möta i ett framtida yrkesliv. Det finns strukturer och rutiner för samverkan mellan skolan och apl-platser och undervisningen anpassas utifrån elevernas arbetsplatsförlagda lärande (apl). Vidare visar granskningen att undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk genom kontinuerlig användning av yrkesspecifika begrepp i arbetsuppgifter och i undervisningen.

Granskningen av undervisningens form visar att undervisningen är varierad och innehåller olika moment och arbetsuppgifter. Det framgår även av granskningen att de uppgifter eleverna får möta är utformade så att teori och praktik integreras. Vidare visar granskningen att undervisningen tar hänsyn till elevers behov och förutsättningar för att nå ett gott yrkeskunnande. Granskningen visar också att eleverna görs delaktiga och ges utrymme för reflektion i undervisningen, men att frågor om jämställdhet med koppling till yrkeskultur inte integreras i undervisningen.

Av granskningen framgår att olika aspekter av hållbar utveckling tas upp i undervisningen och att eleverna ges förutsättningar att skapa en förståelse för hållbarhetsfrågor.

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

Undervisningens innehåll

Här bedöms i vilken utsträckning undervisningens innehåll ger förutsättningar för eleverna att utveckla ett gott yrkeskunnande. Undervisning av hög kvalitet utmärks av att elevernas arbetsuppgifter är autentiska och relevanta, och ger förutsättningar att utveckla specifika yrkeskunskaper. I bedömningen ingår att arbetsuppgifterna ger eleverna förutsättningar att hantera processer och situationer de kan möta i ett framtida yrkesliv och att det finns ett samband mellan skolförlagd och arbetsplatsförlagd undervisning. Genom undervisningen får också eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk.

Motivering till bedömning

Arbetsuppgifterna ger eleverna förutsättningar att utveckla specifika yrkeskunskaper

Granskningen visar att uppgifter i undervisningen ger eleverna förutsättningar att hantera arbetsprocesser och situationer som de kan möta i ett framtida yrkesliv.

I intervjuer med elever och lärare samt vid de observerade lektionerna framkommer att eleverna får tillverka olika bröd, bakverk och konditoriprodukter med olika hantverksmetoder. Eleverna får öva på att göra små och stora kvantiteter och tillverkar också själva olika produkter från grunden, till exempel sylt, som sedan används i de olika bakverken. Eleverna får använda utrustning och maskiner som används i yrket som till exempel stora blandare, kavlingsmaskiner och gräddmaskiner. Bakverken som eleverna gör säljs på skolans salutorg.

Eleverna berättar i intervjuer att de får en lista varje vecka över de produkter som de ska arbeta med. Det är eleverna själva som planerar arbetet, i vilken ordning produkterna ska tas fram och hur de ska gå till väga. Eleverna planerar sitt arbete ibland enskilt men också i samarbete med andra elever. Eleverna berättar att de alltid kan få stöd från lärarna i planeringen och genomförandet om det behövs. Under arbetets gång för eleverna protokoll över sin arbetsprocess. Till exempel skriver de ner mängden av råvaror i bakverken, bakningstid och vilka vägval de gjort i processen.

Granskningen visar vidare att eleverna får välja och hantera olika råvaror såsom mjöl, smör, socker och ägg. I undervisningen diskuteras också olika råvarors påverkan på slutprodukten som till exempel på vilket sätt surdegsbröd påverkas av att man använder ekologiskt mjöl. Eleverna följer recept och räknar om dem utifrån det önskade antalet produkter och deras vikt.

Såväl lärare som elever beskriver att hygien-, arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor ingår i undervisningen och ger flera exempel på hur de får träna sig på att hålla god hygien. Eleverna undervisas om hur de ska göra tunga lyft med stöd av hissavn och vikten av att ha på sig rätt säkerhetsutrustning. Skolinspektionens utredare kunde också observera verktyg och rutiner för hygien och säkerhet fanns väl synliggjorda i lokalerna.

Arbetsuppgifterna i undervisningen planeras utifrån elevernas arbetsuppgifter på apl

Granskningen visar att det finns strukturer och rutiner för samverkan mellan skolan och apl-platser, och att elevernas arbetsuppgifter anpassas både i förberedelsen inför apl samt efter apl.

Av intervjuerna med lärarna framgår att de fördelar apl-platser utifrån elevernas behov. Eleverna förbereds inför apl på olika sätt, till exempel övar de på olika grundmetoder som de kan behöva använda på sina apl-platser. Lärare och elever diskuterar tillsammans vad de kan förvänta sig på sin arbetsplats och vilka

förväntningar som finns på dem från skolan och arbetsplatsen. Eleverna besöker sina apl-platser i förväg för att lära känna arbetsplatsen och sin apl-handledare. Av intervjuer och inkommen dokumentation framkommer att lärarna, eleverna och apl-handledarna diskuterar vilka målen med kursen är och vilka arbetsuppgifter det är som eleverna behöver öva på. Eleverna har också med sig en apl-pärm där elevernas arbetsuppgifter under apl framkommer.

Lärarna, apl-handledarna och eleverna har kontinuerlig kontakt genom ett digitalt system där olika uppgifter kan registreras som till exempel elevens närvaro och arbetsuppgifter. Eleverna dokumenterar sin apl i skrift och genom bilder i loggböcker. Även apl-handledarna kan kommentera i elevernas loggböcker. Lärarna ger återkoppling på det som eleverna berättar i loggböckerna. Återkopplingen kan handla om allt från att ge beröm för fint klippta bullar till reflektioner om allergener när olika degar har lagts på samma plåt. Lärarna besöker alla apl-platser och trepartssamtal genomförs med elev, lärare och apl-handledare. Under trepartssamtalet gör apl-handledaren bedömningar av elevernas kunskapsutveckling som läraren dokumenterar.

I intervjuerna framkommer att eleverna delar med sig av sina nya kunskaper när de är tillbaka på skolan på olika sätt. Till exempel bakar eleverna produkter de har lärt sig på apl. Eleverna berättar hur de gått tillväga vid tillverkningen och varför de gjort som de gör. Tillsammans provsmakar eleverna varandras produkter och reflekterar över de olika tillvägagångssätten. Lärarna berättar att undervisningen anpassas så att elever som inte fått göra vissa moment på apl får göra dem på skolan istället.

Undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk genom kontinuerlig användning av yrkesspecifika begrepp i arbetsuppgifter och i undervisningen.

Elever och lärare beskriver att arbetet med att introducera ett yrkesspråk påbörjas när eleverna går år 1. Då får eleverna arbetsuppgifter med bilder och namn på olika redskap och utrustning som till exempel palett och pomeranskniv. Elevernas kunskaper om begreppen följs efter det kontinuerligt upp genom olika arbetsuppgifter i undervisningen. Lärarna förklarar att de går igenom nya begrepp när de introducerar nya moment samt att eleverna får öva på att använda begreppen i undervisningen samt i sina inlämningsuppgifter och reflektioner.

Undervisningens form

Här bedöms i vilken utsträckning undervisningens form ger förutsättningar för eleverna att utveckla ett gott yrkeskunnande. Undervisning av hög kvalitet utmärks av att den är varierad och strukturerad och en tydlig koppling mellan teori och praktik. Det finns en röd tråd mellan undervisningen i skolan och det arbetsplatsförlagda lärandet. I undervisningen tas hänsyn till varje enskild elevs behov och förutsättningar för att nå ett gott yrkeskunnande. Eleverna görs kontinuerligt delaktiga och ges utrymme för reflektion. Jämställdhetsperspektivet integreras i undervisningen, inklusive i samband med apl.

Motivering till bedömningen

Undervisningen är strukturerad och varierad, och teori och praktik vävs samman

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och innehåller olika moment och arbetsuppgifter, samt att de uppgifter eleverna får möta är utformade så att teori och praktik integreras.

Av intervjuer framgår att elever får möta varierade uppgifter i undervisningen. Elever berättar att de arbetar med olika produkter och metoder. Eleverna får planera och utföra sina arbetsuppgifter både enskilt och gemensamt i grupp. Lärarna berättar att de även återkommer till samma arbetsuppgifter för att befästa kunskaperna hos eleverna, till exempel när de övar på likheten i formen på produkterna. Ibland behöver eleverna också öva mycket på svårare moment som att göra marsipanrosor.

Granskningen visar vidare att det finns en tydlig struktur i hur lektionerna är uppbyggda. Såväl intervjuer med elever och lärare samt skriftlig dokumentation visar att lektionerna börjar med en genomgång av lektionens innehåll, varpå eleverna får börja arbeta med sina arbetsuppgifter. I dagens slut samlas lärare och elever ofta för en gemensam reflektion över dagens arbete och smakprov av dagens produkter.

Av granskningen framgår också att undervisningen präglas av en tydlig integrering mellan teori och praktik. Lärarna berättar att de förbereder inför nya moment med genomgångar av både teori och praktik. I genomgången används läromedel som böcker som branschen rekommenderat samt filmer som visar olika hantverksmetoder, till exempel hur en maräng ska vispas. Eleverna beskriver att lärarna återkommer kontinuerligt till teorin under det praktiska genomförandet och frågar eleverna varför resultaten blir som de blir. Eleverna nämner som exempel att de under dagens lektion diskuterade äggs påverkan på mördeg. Lärarna beskriver en arbetsuppgift där eleverna bytte ut produkter i samma recept

för att upptäcka skillnaderna som blev på degen och produkternas lukt, smak och färg.

Undervisningen tar hänsyn till elevernas behov och förutsättningar

I intervjuerna framkommer att lärarna ger eleverna ett aktivt stöd i undervisningen vid genomgångar samt vid planering och genomförandet av arbetsuppgifter. I observationerna framkommer bland annat att lärarna följer upp hur eleverna har räknat om sina recept och hur eleverna har lagt upp sina degar på plåtar för att få dem att jäsa snabbare.

Vidare anpassas undervisningen anpassas på olika sätt så att eleverna får såväl stöd som utmaningar för att utveckla ett gott yrkeskunnande. För elever som behöver stöd kan till exempel antalet produkter de ska göra anpassas, och i intervjuer och i observationer framkommer att det finns en lärarassistent i produktionssalarna för elever som är i behov av stöd i undervisningen. Lärarna förklarar också att skriftliga uppgifter för elever som har läs- och skrivsvårigheter anpassas så att eleverna kan både rita och ta foton samtidigt som de skriver. Av intervjuerna framgår också att lärare ger eleverna utmaningar i undervisningen. Till exempel kan eleverna få börja med en ny produkt, komma med sin egen produktidé eller göra andra versioner av den befintliga produkten. Eleverna kan också få göra andra fyllningar eller snurra degen på andra sätt.

Eleverna får reflektera och vara delaktiga i undervisningen

Granskningen visar att eleverna görs delaktiga och ges utrymme för reflektion i undervisningen. Det framkommer i intervjuer att eleverna kan påverka undervisningen genom att komma med olika förslag och idéer om smaker och utseende. Eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt arbete tillsammans med lärare och andra elever i samband med lektionsavslut. Eleverna reflekterar även varje vecka över veckans arbete och lägger upp bilder av sina produkter i digitala loggböcker. Lärarna berättar att eleverna via sina loggböcker reflekterar över olika frågor och att läraren därefter kan lyfta det med enskilda elever eller i helklass. Vid lektionsobservationen framkom att läraren ställde frågor i undervisningen som gav eleverna möjlighet att utvärdera och reflektera över resultatet av sitt arbete och hur olika arbetsuppgifter kan lösas. Vid observationerna framkommer exempelvis att lärare och elever tillsammans diskuterar resultaten av att spritsa på olika sätt.

Jämställdhetsperspektivet tas sällan upp i undervisningen

Granskningen visar att frågor om bemötande tas upp i undervisningen, men att frågor om jämställdhet med koppling till yrkeskultur inte integreras i undervisningen.

I intervjuer med lärare och elever framkommer att föreställningar om manligt och kvinnligt sällan diskuteras i undervisningen. Det finns inte heller några

arbetsuppgifter som syftar till sådana diskussioner inom ämnet. Lärarna berättar i intervjuerna att lärarna inom samhällsvetenskap behandlar jämställdhetsperspektivet inom sina ämnen. Lärarna förbereder eleverna på apl genom att prata om vikten av att bemötas med respekt på arbetsplatsen. Lärarna följer också sedan upp att eleverna fått ett bra bemötande på sina apl-platser genom samtal med eleverna. Rektorn beskriver att de inte har haft föreställningar om kön kopplat till yrkesområdet som ett särskilt ämne eller problemområde men att frågor om jämställdhet och allas lika värde diskuteras generellt på skolan.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Här bedöms i vilken utsträckning undervisning om och för hållbar utveckling ger förutsättningar för eleverna att utveckla ett gott yrkeskunnande. Undervisning av hög kvalitet utmärks av att den är utformad för att ge eleverna en fördjupad förståelse för hållbar utveckling inom yrkesområdet. Undervisningen ger också verktyg för att observera och analysera hållbarhetsfrågor som är av vikt för yrkeskunnandet. I undervisningen finns genomgående ett hållbarhetsperspektiv som förbereder eleverna för att kunna göra självständiga och reflekterade val i det framtida yrkeslivet.

Motivering till bedömningen

Eleverna ges förutsättningar att analysera och reflektera kring hållbarhetsfrågor

Granskningen visar att olika aspekter av hållbar utveckling tas upp i undervisningen och att eleverna ges förutsättningar att skapa en förståelse för hållbarhetsfrågor.

Av intervjuer framgår att eleverna får reflektera över hur val de gör i sin yrkesutövning får miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser. Lärarna berättar att frågor om hållbarhet integreras i undervisningen kontinuerligt både i arbetsuppgifter och i samtal i det praktiska arbetet. Lärarna uppger till exempel att de förhindrar matsvinn genom att vara noggranna med receptomvandling för att få rätt antal produkter som är viktigt både utifrån miljömässiga och ekonomiska perspektiv. Lärarna uppger vidare att de arbetar med att göra saker på rätt sätt för att minska matsvinn. Till exempel att skala frukt rätt så inget användbart går till spillo och att kavla rätt så det inte blir deg över. Blir det ändå deg över gör eleverna andra produkter av anslaget till exempel vetelängder som de kallar för vetelyx. De har också som princip att inte sätta på ugnarna för tidigt och följa doseringsförklaringen noggrant vid städning. Eleverna berättar att de diskuterar varifrån produkterna de använder kommer och varför närodlat är att föredra. Till exempel väljer de alltid svenskt smör, ekologiska ägg och produkter utifrån säsong.

Eleverna undervisas om hur de kan arbeta på ett ergonomiskt vis, exempelvis hur de kan göra tunga lyft. Vid observationerna framkom att eleverna använder en hissavn för att lyfta tunga bunkar och att de hjälps åt att lyfta bunkarna upp på bordet. Undervisningen behandlar frågor om arbetsmiljö och säkerhet löpande uppger både elever och lärare. Till exempel diskuterar lärarna och eleverna att det kan skapas en halkrisk i bageriet och vilken säkerhetsutrustning som det är viktigt att ha på sig.

Identifierat utvecklingsområde

Undervisningens innehåll

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området.

Undervisningens form

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att undervisningen behöver utvecklas inom följande:

- **integrera ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen**

Av läroplanen framgår att lärare ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter och val.¹ Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt.² Skolans demokratiuppdrag innebär bland annat att stärka elevernas kunskaper om makt och inflytande och tydliggöra att alla elever ska ha likvärdigt utrymme, i skolan, arbetslivet och i samhället i stort. Betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i yrkesrollen lyfts i Skolverkets stödmaterial nedan.

Av granskningen framgår att frågor om bemötande tas upp i undervisningen, men att frågor om jämställdhet med koppling till yrkeskultur inte integreras i undervisningen.. Genom att i större utsträckning diskutera jämställdhetsfrågor kopplade till exempelvis yrkeskulturen i branschen med eleverna, kan undervisningen förbereda eleverna för deras kommande yrkesliv.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger lärarna förutsättningar att utveckla undervisningen så att ett jämställdhetsperspektiv integreras. Exempelvis kan lärare reflektera över hur normer och föreställningar om kön påverkar yrkesrollen. Lärare och elever kan också inför apl prata om hur föreställningar om

¹ Lgy 11, avsnitt 2.1, Kunskaper, Riktlinjer.

² Lgy 11, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.

könsroller kan ta sig uttryck och påverka arbetsmiljön och yrkeskulturen. Skolverket har material som kan användas i detta, se [Aktivt jämställdhetsarbete i skolan - Skolverket](#) och [Jämställdhet i apl - Skolverket](#).

Undervisning om och för hållbar utveckling

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Tilda Lindell, beslutsfattare.

Föredragande i ärendet har varit utredare Helga Sverrisdóttir. I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Anna-Carin Kostic och Ewa Mölleryd deltagit.

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningens frågeställning:

- I vilken utsträckning utformas undervisningen i yrkesämnet för att eleverna ska kunna utveckla ett gott yrkeskunnande?

Granskningens kvalitetskriterier:

Undervisningens innehåll

Uppgifter i undervisningen är autentiska och relevanta och ger förutsättningar för att utveckla specifika yrkeskunskaper. Uppgifter i undervisningen ger eleverna förutsättningar att hantera arbetsprocesser och situationer som de kan möta i ett framtida yrkes liv. Planeringen av uppgifter i undervisningen görs med hänsyn till vilka arbetsuppgifter eleverna utför under apl. Genom undervisningen ges eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk.

Undervisningens form

Undervisningen är varierad och strukturerad. Undervisningen har en tydlig integrering mellan teori och praktik samt mellan undervisningen i skolan och det arbetsplatsförlagda lärandet. I undervisningen tas hänsyn till varje enskild elevs behov och förutsättningar för att nå ett gott yrkeskunnande. Eleverna görs kontinuerligt delaktiga och ges utrymme för reflektion i undervisningen. Jämställdhetsperspektivet integreras i undervisningen, inklusive i samband med apl.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Undervisningen utformas för att ge eleverna en fördjupad förståelse för hållbar utveckling inom yrkesområdet, samt verktyg för att observera och analysera hållbarhetsfrågor som är av vikt för yrkeskunnandet. I undervisningen anläggs kontinuerligt hållbarhetsperspektiv på ett sätt som förbereder eleverna för att kunna göra självständiga och reflekterade val i det framtida yrkeslivet.

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt skollagen 2010:800 ska utbildningen i gymnasieskolan utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn.³ Yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning.⁴ Yrkesprogrammen ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.⁵ Av gymnasieförordningen framgår att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor.⁶

I läroplanen anges att det är skolans ansvar att varje elev på ett nationellt yrkesprogram inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen, som innebär att eleven har uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet.⁷

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.⁸ Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.⁹

Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Rektorn har som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna ett ansvar för skolans resultat och inom givna ramar ett särskilt ansvar för bland annat följande. Att utbildningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och att den organiseras så att den ger utrymme för eleverna att mötas och arbeta tillsammans oberoende av könstillhörighet. Att lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹⁰

Av läroplanen framgår vidare att läraren i undervisningen ska skapa en sådan balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande samt utnyttja de kunskaper och erfarenheter av arbets- och samhällsliv som eleverna har eller skaffar sig under utbildningens gång. Läraren ska också stimulera, handleda och stödja eleven samt i undervisningen beakta resultat av utvecklingen inom ämnesområdet och för undervisningen relevant pedagogisk och

³ 15 kap. 3 § skollagen (2010:800).

⁴ 16 kap. 3 § skollagen.

⁵ 16 kap. 16 § skollagen.

⁶ 4 kap. 12 § gymnasieförordningen (2010:2039).

⁷ Förordning (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy11), avsnitt 2.1 Kunskaper, Mål.

⁸ 2 kap. 9 § skollagen

⁹ 3 kap. 14 § skollagen

¹⁰ 4 kap. 4 § skollagen, Lgy 11, avsnitt 2.6, Rektorns ansvar

annan forskning. Vidare ska lärare synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter och val.¹¹ Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt.¹²

I läroplanen framgår att eleverna ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att "observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling".¹³ Vidare återfinns i examensmålen för Naturbruksprogrammet och Restaurang- och livsmedelsprogrammet skrivningar kring hållbar utveckling. I examensmålen för Restaurang- och livsmedelsprogrammet framgår att utbildningen ska leda till en fördjupad förståelse av de etiska frågor som livsmedelshantering, försäljning och hållbar utveckling ställer. De etiska frågeställningarna ska även omfatta de tidigare stegen i produktionskedjan, som djurhållning, odling, transport och förädling. Av examensmålen för Naturbruksprogrammet framgår bland annat följande. Att bruka naturen på ett sätt som främjar hållbar utveckling och vårdar ekosystemen ställer krav på såväl biologiska och ekologiska som tekniska och ekonomiska kunskaper. Utbildningen ska utveckla elevernas förståelse av naturens mångfald och hur olika verksamheter använder och påverkar naturen och biologiska processer. I detta ingår också kunskaper om olika energiformer och om energiomsättning. Utbildningen ska ge eleverna möjligheter att kritiskt granska och reflektera över hur vi kan bruka naturen för en hållbar utveckling.¹⁴ I ämnesplanerna för ämnena skogsmaskiner¹⁵ respektive bageri- och konditorikunskap¹⁶ finns en beskrivning av ämnet som helhet, ämnets syfte med målpunkter, och en beskrivning av de kurser som ingår i ämnet. För varje kurs finns centralt innehåll och betygskriterier.

¹¹ Lgy 11, avsnitt 2.1, Kunskaper, Riktlinjer.

¹² Lgy 11, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.

¹³ Lgy11, avsnitt 2.1 Kunskaper, Mål.

¹⁴ Förordning (SKOLFS 2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program med bilaga. Enligt 1 § ska de examensmål som framgår av bilagan till förordningen gälla för gymnasieskolans nationella program. Dessa mål gäller utöver de gemensamma kunskapsmål som anges i läroplanen.

¹⁵ Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet skogsmaskiner i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (SKOLFS 2014:69).

¹⁶ Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet bageri- och konditorikunskap i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (SKOLFS 2010:64).